

ጠንቁ ምድኻም ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ውድግዊ ድዩ ባዕላዊ?

አንቱም ሰባት ንበይነይ ድዩ ተሃዊኸ ወይስ ኩሉኹም ከምዚ ከማይ ኢኹም? አነኮ ብዛዕባ ፖለቲካዊ ጸገም ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ምንቅስቃስ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ከአ ብፍላይ፡ አበይ በጽሑ፡ እንታይ ተባህለ ተገብረ ክከታተል ውልቀ ማሕበራዊ ህይወተይ ምምራሕ ስኢነ። ረዚን ፖለቲካዊ መልእኽቲ ዘይብሉ ኣብ እክለ ውድብ ምፍንጫል ተፈጠሩ፡ እክለ አንጻር እክለ ጽሑፉ፡ ኣብ ኢንተርኔት ዘርጊሑ፡ ርኢኻዮዶ አንቢብኻዮዶ ዝብል ፈኩስ ዕላል እንተዘይኮይኑ፡ ከምቲ ዝደልዮን ዝምነዮን እክለ ዝተባህለ ውድብኮ ውሽጣዊ ሓድነት ኣለዎ፡ ብተግባር ከአ ጽቡቕ ንጥፈታት ይገብርዮ። ተስፋ ዘለዎዮ። ውድብ ክስቶን ክስቶን ድማ ተመሓዝዮም ክኸዱ ጸኒሑም፡ ደረጃ ብደረጃ ዝነበሮም ፍልልያት ኣብልዮም ናብ ፍጹም ሓድነት በጺሑም ኢሉ ዘበሰረኒ ስለዘይረኽብኩ፡ ካብኡ ዝብገስ ክኸውን ይኸእል እነሆ ናይ ጥዕና ጸገም ገይረ። ውልቃውን ህዝባዊ ፖለቲካዊ ጥዕናን ስኢነ ይላቕ ኣለኹ። እዞ ኣሕዋት ኣብ ተመሳሳሊ ተገዳስነትን ስቓይን እንተሃለና፡ ካብዚ ከመይ ንገላገል ልብና አንጽሂና ኮፍ ኢልና ብዘይነሓፍነት ንበሃሃለሉ፡ ንዛተየሉ ቅልጡፍ መፍትሒ ንድለየሉን። ንግይ ዘይርደኣኒ ንሳትኩም ግን ተንብብዎ ዘይንቡር ተርባጽ የርኢ እንሃለዩ ድማ ተግባር ዝብል ምኽሪ ሃቡኒ። ሃገር ከም ሃገር ለባም ቀላሲ ከምዘይብላ፡ ኣብዘይጽቡቕ ኩነታት እናሃለና ጽቡቕ ከምዘለና ክንመስል ምፍታን ግን ናይ ጥዕና ኮይኑ ኣይስመግንን።

ቡቲ ኣዕናዊ መንግስታዊ ጉጅለ ዝቃላሕ ዳርጋ ኩሉ ክብል እደፍር ኣብ ባይታ ዘየለ፡ ኣብ ክብረት መሰልን ረብሓን ህዝብታት ዝኸነ ኣወንታ ዘይብሉ፡ ተለኣኣኽቲ ናይቲ ሰብኣይ ኣብ ወረቐት ዘስፍርዎ ንምልኪ ዘቆናጁ ናይ ሓሶት ጸብጻባት ንዓመታት ሰሚዐዮስ ፍጊዕ ኢሉኒ። ካሴት እናደጋገሙ ዘቕርብዎ ወተሃደራዊ ስርሒታት፣ ኣብዚ መዋእልዚ ጅማውቶም ዘይተረረ ሕጻናትን ብዕድመ ዝደፍኡ ሽማግሌታትን ብጭጃርን ባይላን ናብ ዓዶም ዘእቱ ጽርጊያ ሰራሕም፡ ንዘመናት ከላቕዮም ዝጸንሑ ጸገም ፈቲሑም፡ ምርጫ ደያኑ ኣመሓደርቲ ዓድን ከባቢያዊ ምምሕዳራትን ብደሞክራሲያዊ ኣገባብ ተሰላሲሉ፡ ነበርቲ ሳላ ነጻነትናን መንግስትናን መራሕትና ብደሞክራሲያዊ መንገዲ ክንመርጽ ብምኸኣልና ምስገና ንመንግስትናን ፈጣሪናን ክብሉ ገሊጾም፣ ክልተ ሜጋ ዋት ካብ ሓይሊ ጸሓይ ኣፍሪና ... ወዘተ ዝብል ወረ ምስማዕ ሰልጅዮኒ።

ናብ መርብብ ኢንተርኔትን ማሕበራዊ መራኽቢታትን ገጸይ እንተጠመትኩ ድማ ዝተፈላለዩ ኣስማትን ሽፋናት ዝተጠቐማ ደገፍቲ ኢሳያስ፡ መንግስቲ ኤርትራ ከምዚ ዝበለ ኣዋጅ ኣውጺኡ፡ ፕረሲደንት ኢሳያስ መግለጺ ሂቡ፡ ንስርዓት ወያነን ምምሕዳር ኣሜሪካን ኣይገደፈሎምን ልሕስ ኣቢልዎም። ቁጠባ ኤርትራ ደረጃ ብደረጃ ይግቢ ከምዘሎ፡ ጸዋር ህዝቢ ኤርትራ ሳለ መንግስቲን ጸዕናን ጸጊቡ ይሓድር ከም ዘሎ፡ ንገስጋስ ሃገራዊ ቁጠባና ዝድርዕ ምድላዎት ተጻፊ ምህላውን ሓቢሩ። ሃገረ ኢትዮጵያን መንግስቲ ኢትዮጵያን ኣብ ሓደጋ ኣለው። ከምኡ ከም ዝኸውን ከአ ክቡር ፕረሲደንት ኢሳያስ ኣፈወርቂ ኣቐዲሙ ኣተንቢሁ ነይሩዮ። ከቡር ፕረሲደንት ሃገረ ኤርትራ ንሽግር ዞባናን ዓለምናን ጠንቁን መፍትሒኡን ዝምልከት ሰፊሕን ሃናጽን መግለጺ ሂቡ ዝብል ምስ ዘቤታዊ ጸገምናን ኣፈታትሓኡን ተዘማድነት ዘይብሉ ሃጠው ቀጠው መሊኡ ይጸንሓኒ።

እዋእ ከምዚ ኢልካ ደኣሞ ቀጻልነት ህዝብን ሃገርን ከመይ ክረጋገጽ ይኸእል? ካን ኮይኑና ኣይነድምዕ ኣይነስምዕ ኮይና ኣለና ማለት ድዩ ኢሊ ድማ ነበሰይ ይሓትት። ርጡብ መልሲ ግን ኣይረክብን። እዞ ዝተፈተኹም ኣሕዋትን ኣሓትን ደጊመ ክሓተኹም እዚ ከምዚ ዝበለ ፖለቲካዊ ውድቀት ምንጭ ካበይዮ? ወድግዊ ድዩ? ወድግዊ እንተኸይኑ መንዩ? ብኸመይኻ ይግለጽ? ባዕላዊ ድዩ? ባዕላዊ እንተደኣ ኮይኑኸ ብኸመይ ይግለጽ? ንምርዳኡ ሓርቢቲኒ። አንጻር መላኸ መንግስታዊ ጉጅለ ዝተወደቡ ሓይልታት ዝረኣ ንጥፈታት የብሎምን። መብዛሕቲኦም ብኣድማዕነት ግቡኣም ይገብሩ ከምዘይለው ይኣምኑ። ግን ከአ ካብ ቁጽጽርና ወጻኢ ብዝኸነ ወድግዊ ጸገምዮ ክብሉ ይስምዑ። ሕራይ ወድግዊ ጸገም ይሃሉ ኣብ ኩሉ

ንጥፈታቶም ድዩ ጸቕቲ ዝገብር? ምሉእ ንምሉእ ኢድን እግርን ዝኣሰር፡ ኣለኹ እናበልካ ቀስ ብቐስ ዘሕቕቕ ድዩ? ገለ ካብ መደባቶም ካብ ቁጽጽሮም ወጻኢ ይጎናደቡ፡ ብቐጥታ ብወድዓዊ ኩነታት ዘይጽሎ ብውሽጣዊ ኩነታቶም ጥራሕ ኣብ ዝሰላሰል ስራሓት ፍኒሕኒሕ ዘይብልሉ ምኽንያት እንታይዩ?

ወድዓዊ ኩነታት ክንዲ ዝኾነ ይትረር፡ ሎሚ ሳላ ዘመናዊ መራሽቢታት ኣብ ውሻጠኻ ኮይንካ ሃናጺ ሓሳባት ናብ ማስ ወይ ሓፋሽ ከተመሓላልፈሉ እትኸእል ሓጋዚ እዋንዩ። ፍልልያቶም ንምንጻር ምጽባብን ምምሕዳርን ዘይላዘብሉ፡ ንሳቶም እንተዘይክኢሎም ለባማት ኣማኻርቲ ዘይጽውዕሉ? ጠንቂ ናይዚ ከምዚ ዝበለ ፖለቲካዊ ውድቀት ተናጻጺ ናተይ ስምዑ በሃሊ ደላዩ ዝና ድሑር ባዕላዊ ሽግር ምበር ዘይስገር ወድዓዊ ጸገምዩ ኣብ ዝብል መደምደምታ ክበጽሕ ኣየኸእለንን።

ዝኸበርኩም ኣሕዋትን ኣሓትን ብደም ዝመጽኡት ንክትነብረላ ምችእቲ ዝኾነት ሃገር እናሃለወትና፡ ብሰርዚ ናይ ዓዋሉ ምትእኸኻብ ዝኾነ ጉጅለን፡ ኣብ ፖለቲካዊ ኣረኣእያ ተሰሪቱ ብሓላፍነት ናይ ምብህሃል ባህሊ ዘየጥረይ ተመክሮ ደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጥን ሃገር ዘይብሎም ክንከውን፣ ኣብ ዝኸድናዮ ከላ እዚኣቶም እናተበሃልና እናተጨልገምና ክነብር ኢዶ ኣይጽቡቕን። ዘኹርዕ ታሪኽን ባህልን እናሃለወና መንነት ዘይብሎምን ክንከውን ደቅና ከም ዘርኢ ሽንፋእ ኣብ ፈቓዶ ተበቲኖም ከባይ ዝመጽኡ እናተባህሉ ክነጻቕን ርእሶም ኣድኒኖም ክኸዱን ኣረ ዘሕፍር ብታሪኽውን ዘሕትትዩ። ገለ ኣብ ምዕራባዊ ዓለም ምስ በጻሕና ብዝረኸብናዮ ተነጻጻሪ ሰላምን እንጀራን ባዕላ ትፈልጥ ኤርትራ፡ ባዕሉ ይፈልጥ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ዝብል መደምደምታ ዝበጻሕና ከይንህሉውን ስኽፍታ ኣለኒ። ናቱ ዘይብሉ ክብሪ ከምዘይብሉ ግን ክንዝክር ይግባእ።

ብገለ ሰባት ኣብ ኤርትራ ብሰላምን ምንባር እንተሰኢኑ፡ ኣብ ዝኸድክዎ ሃገር ምስ ዝጸንሓኒ ህዝቢ ተሰማሚዐ ክነብር ይኸእልዮ ጸገም የብለይን ዝብል በጫቕታውን እሰምዕዩ። እዚ ካብ ሓቂ ዝረሓቐዩ ዝብል ሚዛን ኣለኒ። ምኽንያቱ ምስ ወለዱ፣ ኣሕዋቱን ኣሓቱን ዘይሰማማዕ፡ ርስሓት ገዛኡ ንምጽራይ ድልዊ ዘይኮነ ባህርን ኣተሓሳስባን ኣብዘይፈልጦ ሃገርን ምስ ዘይፈልጦም ሰባትን ተኸኣኢሉን ተጻዊሩን ብሰላም ክነብር ዘይሕሰብዩ። ወዲ-ሰብኮ ተለዋዋጢ ቃል ምበር ተለዋዋጢ ባህሪ የብሉን። እንተደልየ ከምዚ ይኸውን እንተዘይደልየ ከምዚ ይኸውን ዝበሃል ባህሪ የለን። እንተ ኣወንታ እንተ ኣሉታ ሓደ ሰብ ሓደ ባህሪዩ ዘለዎ። ስለዚ ኣነ ብኩነታትና ይፈርሕ ኣለኹ። ሻቕሎተይ ይዓቢ ኣሎ። ከይንሰርሕ ከይንግቢ ወድዓዊ ጸገም ተጽዕኖ ኮይኑና ከቢዱና ዝበሃል፡ ጉልባብ ንባዕላዊ ድኻም ምበር ዝእመን ምኽንያት ኮይኑ ይረኽቦ የለኹን።

መራሕቲ ወድባት እንተዘይነፍዑ ኣባላት ወድባት ፍኒሕኒሕ ክብሉ ስለምንታይ ኢሎም ክሓቱ ይግባእ። ኣባላት ወድባት እንተደቀሱ በርገስ ማሕበራት ብስም ህዝብን ሃገርን ፖለቲካዊ ውድብ መስሪትኩም ከምዚ ዝበለ ኣዋጅ ኣውጺእኩም ነይርኩም፡ ትሰርሕሉ የለኹምን እንታይ ምኽንያትኩም ዝብል ሕቶ ከልዕሉ ይግባእ። ሰቪክ ማሕበራት ተጽዕኖ ክገብሩ እንተዘይክኢሎም እቲ ዘይተወደበ ህዝቢ ብሓፈሻ ኣብ ውሽጡ ዘሎ ብውልቀታት ዝግለጽ ብሉጽ ዓቕሚታት ድምጹ ከስምዕ እንተይ ኮይንኩም ክብል ኣለዎን ይግባእን። መዓስ ሎሚ።

ዓንደ ማርያም ካብ ኡጋንዳ

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 12-02-2018